

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2014. gada 13. februārī*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — LESD 49., 101 un 102. pants — Regula (EK) Nr. 2454/92 — Regula (EK) Nr. 12/98 — Autonomas ar autovadītāju pakalpojums — Valsts un reģionālais tiesiskais regulējums — Pašvaldību izsniegta atļauja — Nosacījumi — Pilnībā iekšējas situācijas — Tiesas kompetence — Jautājumu pieņemamība

Apvienotās lietas C-162/12 un C-163/12

par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko iesniedzis *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Itālija) ar 2011. gada 19. oktobra un 2011. gada 1. decembra lēmumiem, kas iesniegti Tiesā 2012. gada 2. aprīlī, tiesvedībā

Airport Shuttle Express scarl (C-162/12),

Giovanni Panarisi (C-162/12),

Società Cooperativa Autonoleggio Piccola arl (C-163/12),

Gianpaolo Vivani (C-163/12)

pret

Comune di Grottaferrata,

piedaloties

Federnoleggio.

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši K.G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*], A. O'Kīfs [*A. Ó Caoimh*] (referents), K. Toadere [*C. Toader*] un E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*],

ģenerālvokāte J. Kokote [*J. Kokott*],

sekretāre A. Impellicēri [*A. Impellizzeri*], administratore,

ņemot vērā rakstveida procesu un 2013. gada 19. jūnija tiesas sēdi,

* Tiesvedības valoda – itāļu.

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

- *Airport Shuttle Express scarl, G. Panarisi, Società Cooperativa Autonoleggio Piccola arl, G. Vivani* un *Federnoleggio* vārdā – *P. Troianiello, avvocato*,
- *Comune di Grottaferrata* vārdā – *M. Giustiniani* un *N. Moravia, avvocati*,
- Eiropas Komisijas vārdā – *J. Hottiaux* un *F. Moro, pārstāves*,

noklausījusies ģenerālvokātes secinājumus 2013. gada 26. septembra tiesas sēdē,
pasludina šo spriedumu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par LES no 3. panta līdz 6. pantam, LESD 49., 101. un 102. panta, kā arī Padomes 1992. gada 23. jūlija Regulas (EEK) Nr. 2454/92 par nosacījumiem, saskaņā ar kuriem ārvalstu pārvadātāji var veikt pasažieru iekšzemes autopārvadājumus dalībvalstī [neoficiāls tulkojums] (OV L 251, 1. lpp.), un 1997. gada 11. decembra Regulas (EK) Nr. 12/98, ar ko tehnikas attīstībai pielāgo Padomes Direktīvu 71/320/EEK par dalībvalstu tiesību aktu tuvināšanu attiecībā uz noteiktu kategoriju mehānisko transportlīdzekļu un to piekabju bremžu iekārtām (OV 1998, L 4, 10. lpp.), interpretāciju.
- 2 Šie lūgumi tika iesniegti tiesvedībā starp *Airport Shuttle Express scarl* (turpmāk tekstā – “*Airport Shuttle Express*”) un *G. Panarisi*, no vienas puses, un *Società Cooperativa Autonoleggio Piccola arl* (turpmāk tekstā – “*Autonoleggio Piccola*”) un *G. Vivani*, kā arī *Comune di Grottaferrata*, no otras puses, par atļauju nodarboties ar transportlīdzekļa nomu ar autovadītāju (“*noleggio con conducente*”, turpmāk tekstā – “*autonoma ar autovadītāju*”) apturēšanu. *Federnoleggio*, apvienība, kurā ir apvienojušies uzņēmumi, kas nodarbojas ar automobiļu un autobusu nomu ar autovadītāju, iestājās pamatlietā abās tiesvedībās.

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Regula Nr. 2545/92 tika atcelta ar Tiesas 1994. gada 1. jūnija spriedumu lietā C-388/92 Parlaments/Padome (*Recueil*, I-2067. lpp.).
- 4 Atbilstoši Regulas Nr. 12/98 1. pantam:
“Jebkuram pārvadātājam, kurš veic pasažieru komercpārvadājumus ar autotransportu un kuram ir Kopienas licence, [...] ir atļauts, ar nosacījumiem, kas izklāstīti šajā regulā, un bez jebkādas diskriminācijas attiecībā uz pārvadātāja pilsonību vai uzņēmējdarbības veikšanas vietu, īslaicīgi veikt pasažieru iekšzemes komercpārvadājumus ar autotransportu citā dalībvalstī [...] neprasot, lai viņam šajā valstī būtu juridiskā adrese vai kāda struktūra.
[..]”
- 5 Atbilstoši Regulas Nr. 12/98 2. panta 4) punktam termins “autotransporta līdzekļi” šajā regulā nozīmē “mehāniskos transportlīdzekļus, kas pēc to uzbūves tipa un aprīkojuma piemēroti vairāk nekā deviņu personu, ieskaitot autovadītāju, pārvadāšanai un ir paredzēti šim nolūkam”.

- 6 Kā izriet no Eiropas Parlamenta un Padomes 2006. gada 12. decembra Direktīvas 2006/123/EK par pakalpojumiem iekšējā tirgū (OV L 376, 36. lpp.) 2. panta 2. punkta d) apakšpunkta, tā nav piemērojama pakalpojumiem transporta jomā, kas ietilpst LESD VI sadaļas trešās daļas piemērošanas jomā.

Itālijas tiesības

Valsts tiesiskais regulējums

- 7 1992. gada 15. janvāra Likuma Nr. 21, kas ir pamatlikums attiecībā uz neregulāriem personu autopārvadājumiem, veicot autotransporta sabiedrisko pakalpojumus (*GURI* Nr. 18, 1992. gada 23. janvāris), kas grozīts ar 2008. gada 30. decembra Dekrētlikumu Nr. 207 (*GURI* Nr. 304, 2008. gada 31. decembris), kurš savukārt pārveidots par likumu ar grozījumiem, kas izdarīti ar 2009. gada 27. februāra Likumu Nr. 14 (*GURI* kārtējais pielikums Nr. 49, 2009. gada 28. janvāris; turpmāk tekstā – “Likums Nr. 21/1992”), 3. pantā ir noteikts:

“1. Autonoma [...] ar autovadītāju ir adresēta īpašam pasažierim, kas izsaka autonomas uzņēmumam šādu prasību, lai saņemtu pakalpojumu, kura ilgums un maršruts ir noteikti.

2. Attiecīgie transportlīdzekļi ir jānovieto šajā autonomas uzņēmumā [...].

3. Pārvadātāja juridiskajai adresei un autonomietnei jāatrodas tikai un vienīgi atļauju izsniegušās pašvaldības teritorijā.”

- 8 Likuma Nr. 21/1992 7. pantā ir noteikts:

“1. Taksometru pakalpojumu licenču vai atļauju sniegt autonomas ar autovadītāju pakalpojumus īpašnieki, lai brīvi veiktu savu darbību, var:

[..]

b) apvienoties ražošanas un darba kooperatīvos, par tādiem uzskatot tos, kuriem ir kopīpašums, vai pakalpojumu kooperatīvos, kas darbojas saskaņā ar spēkā esošo tiesisko regulējumu par kooperatīvo darbību;

c) apvienoties amatniecības uzņēmumu un jebkura cita likumā paredzētā veida konsorcijs;

[..]

2. 1. punktā minētajos gadījumos ir atļauts nodot licenci vai atļauju tajā minētajām organizācijām un atgūt iepriekš nodoto licenci vai atļauju, izstājoties no šīm organizācijām, tām beidzot pastāvēt vai tiekot no tām izslēgtam.

[..].”

- 9 Šī likuma 8. pantā ir noteikts:

“1. Pašvaldību administrācija publiskā iepirkuma procedūrā izsniedz licences taksometru pakalpojumu sniegšanai un atļaujas nodarboties ar autonomu [...] ar autovadītāju personām, kam pieder transportlīdzeklis [...] vai kuru rīcībā tas ir, pamatojoties uz lizingu; šīs personas var to nodrošināt pašas vai apvienojoties.

2. Licence vai atļauja attiecas tikai uz vienu transportlīdzekli [..]. Viena persona var [..] saņemt vairākas atļaujas, lai nodarbotos ar autonomu ar autovadītāju [..].

3. Lai saņemtu un saglabātu atļauju sniegt autonomas ar autovadītāju pakalpojumus, atbilstoši derīgam juridiskam dokumentam ir jābūt reģistrācijas vietai, autonomvietnei [..], kas atrodas tās pašvaldības, kura izsniedz atļauju, teritorijā.”

10 Likuma Nr. 21/1992 11. panta 2. un 4. punktā noteikts:

“2. Pasažiera uzņemšana notiek vai pakalpojums sākas pašvaldības, kas ir izsniegusi licenci, teritorijā uz jebkuru galamērķi, lai kāds tas nebūtu, ar autovadītāja iepriekšēju piekrišanu, ja galamērķis atrodas ārpus pašvaldības vai apdzīvotās vietas, kas ir izsniegusi licenci, teritorijas, ievērojot 4. panta 5. punktā paredzēto.

[..]

4. Ar autovadītāju iznomājamā transportlīdzekļa pasūtīšana tiek veikta attiecīgajās autonomvietnēs. Ikvienam transportlīdzekļu iznomāšanas ar autovadītāju pakalpojumam jābūt un jābeidzas atļauju izsniegušajā pašvaldībā esošajā autonomvietnē. Transportlīdzeklim tajā ir jāatgriežas, pat ja klienta uzņemšana un ierašanās ceļa mērķi var notikt arī citu pašvaldību teritorijā.”

11 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem izriet, ka 2005. gada 4. februāra Likuma Nr. 11, kas ieviests ar 2009. gada 7. jūlija Likumu Nr. 88 par tiesību normām, kas pieņemtas, lai istenotu Kopienu pienākumus, kuri izriet no Itālijas piederības Eiropas Kopienām – 2008. gada Pašvaldību likuma (*GURI* kārtējais pielikuma Nr. 161, 2009. gada 14. jūlijs), 14.a panta 2. punktā ir paredzēts, ka “Itālijas pilsoņiem nav piemērojami noteikumi var prakse, kas izriet no Itālijas iekšējām tiesībām, kas rada diskriminējošu iedarbību salīdzinājumā ar nosacījumiem un pieeju, kura tiek piemērota Kopienu pilsoņiem, kuru dzīvesvieta ir valsts teritorijā”.

Lacio reģiona tiesiskais regulējums

12 1993. gada 26. oktobra Lacio reģionālā likuma par noteikumiem attiecībā uz neregulāra sabiedriskā transporta darbību un noteikumiem par autovadītāju lomu regulāros sabiedriskā transporta pakalpojumos, kuri norādīti Likuma Nr. 21/1992 6. pantā (*Bollettino ufficiale della Regione Lazio* Nr. 31, 1993. gada 10. novembris), kas ir grozīts ar Lacio 2006. gada 28. decembra reģionālā likuma Nr. 27 (*Supplemento Ordinario n° 5 au Bollettino ufficiale della Regione Lazio* Nr. 36, 2006. gada 30. decembris; turpmāk tekstā – “Reģionālais likums Nr. 58/1993”) 58. pantu, 5. pantā ir noteikts:

“Autonomas ar autovadītāju pakalpojums ir paredzēts speciālam pasažierim, kas pārvadātāja atrašanās vietā piesaka šajā ziņā pakalpojumu, kura ilgums un maršruts ir noteikti. Pasažiera uzņemšana pakalpojuma sākumā notiek pašvaldības, kas ir izsniegusi atļauju, teritorijas iekšienē. Pakalpojums notiek uz jebkuru galamērķi. Transportlīdzekļi tiek novietoti autonomvietnēs.”

13 Reģionālā likuma Nr. 58/1993 10. pantā “Licences taksometru pakalpojumu sniegšanai īpašnieku un atļaujas autonomas ar autovadītāju pakalpojumu sniegšanai pienākumi” 2. punktā ir noteikts:

“Ņemot vērā to, kas ir paredzēts [..], pasažiera uzņemšana un pakalpojuma sākums notiek tikai pašvaldības, kura ir izsniegusi licenci vai atļauju, teritorijā un notiek uz jebkuru galamērķi ar iepriekšēju autovadītāja piekrišanu, ja galamērķis atrodas ārpus pašvaldības teritorijas.”

14 Reģionālā likuma Nr. 58/1993 17. pantā ir noteikti nosacījumi, kas ir jāizpilda reģistrācijai provinces autovadītāju reģistrā. Šī panta 1. punkta a) apakšpunktā ir norādīts, ka, lai reģistrētos, “ir jābūt Itālijas vai Eiropas Ekonomikas kopienas pilsonim”.

Pamatlietas un prejudiciālie jautājumi

- 15 Ar 2011. gada 1. februāra aktu *Comune di Grottaferrata* [Grottaferatas kopiena] nolēma uz 30 dienām, sākot no 2011. gada 14. marta, apturēt atļaujas autonomas ar autovadītāju veikšanai, ko ir piešķirušas *Panarisi* un *Vivani* pašvaldības. Iemesls tam bija konstatētais Likuma Nr. 21/1992 3. un 11. panta, kā arī Reģionālā likuma Nr. 58/1993 5. un 10. panta pārkāpums, jo šajās tiesību normās ir paredzēts, ka obligāti ir jālieto tikai un vienīgi autonomvietne, kas atrodas pašvaldības, kura ir izsniegusi attiecīgo pakalpojumu atļaujas, teritorijā, kā arī pakalpojums ir jāsāk un jābeidz šajā autonomvietnē. Pārbaudēs noskaidrojās, ka šajās atļaujās norādīto pakalpojumu sniegšanai paredzētajiem transportlīdzekļiem netiek izmantotas *Comune di Grottaferrata* teritorijā esošas autonomvietnes, bet gan autonomvietnes, kas atrodas Romas pašvaldības teritorijā, kurā ir *Airport Shuttle Express* un *Autonoleggio Piccola* juridiskās adreses, kam minētās atļaujas ir nodevuši attiecīgi *G. Panarisi* un *G. Vivani*.
- 16 *Airport Shuttle Express* un *G. Panarisi*, kā arī *Autonoleggio Piccola* un *G. Vivani* cēla iesniedzējtiesā divas prasības par iepriekš minēto apturēšanas pasākumu atcelšanu, kuru likumību tie apstrīd, pamatojoties it īpaši uz Savienības tiesisko regulējumu transporta, iekšējā tirgus un konkurences jomā.
- 17 Iesniedzējtiesa norāda, ka neregulārie pārvadājumi ar autovadītāju nav regulēti Savienības speciālajā regulējumā. Tomēr šajā gadījumā ir jāatsaucas uz Savienības regulējumu personu pārvadājumu jomā. Šajā ziņā transporta nozarē ir pilnībā piemērojamas Savienības tiesības brīvības nodarboties ar uzņēmējdarbību brīvas konkurences jomā. Šī tiesa norāda it īpaši uz transporta liberalizāciju vienotā tirgu, kas norādīta Regulā Nr. 2454/92, kā arī uz to, kas autobusu pārvadājumu jomā tika realizēta ar Regulu Nr. 12/98. Tā atsaucas arī uz LESD 92. pantu. Attiecībā uz brīvu konkurenci tā min LESD 101. un 102. pantu, kas skatīti kopā ar LES 3. pantu, 4. panta 3. punktu, kā arī LESD 3. un 6. pantu.
- 18 Iesniedzējtiesa uzskata, ka Itālijas valsts un atbilstošais reģionālais regulējums šķiet pretējs LESD 49. pantam. Turklāt šī tiesa uzskata, ka šis tiesiskais regulējums, šķiet, ietver pasākumus, kas ir šķērslis faktiskai konkurencei starp tirgus dalībniekiem pārvadājumu tirgus jomā.
- 19 Šādos apstākļos *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* [Lazio reģionālā administratīvā tiesa] nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus, kas ir identiski lietās C-162/12 un C-163/12:
- “1) Vai LESD 49. pants, LES 3., 4., 5. un 6. pants, LESD 101. un 102. pants, kā arī Regula [Nr. 2454/92] un Regula [Nr. 12/98] liedz piemērot [...] Likuma Nr. 21/1992 3. panta 3. punktu un 11. pantu, ciktāl tajos noteikts attiecīgi, ka “[...] pārvadātāja juridiskajai adresei un autonomvietnei jāatrodas tikai un vienīgi atļauju izsniegušās pašvaldības teritorijā” un ka “[...] ar autovadītāju iznomājamā transportlīdzekļa pasūtīšana tiek veikta attiecīgajās autonomvietnēs. Ikvienam transportlīdzekļu iznomāšanas ar autovadītāju pakalpojumam jābūt sākams un jābeidzas atļauju izsniegušajā pašvaldībā esošajā autonomvietnē. Transportlīdzeklim tajā ir jāatgriežas, pat ja klienta uzņemšana un ierašanās ceļa mērķī var notikt arī citu pašvaldību teritorijā [...]”?
- 2) Vai LESD 49. pants, LES 3., 4., 5. un 6. pants, LESD 101. un 102. pants, kā arī Regula [Nr. 2454/92] un Regula [Nr. 12/98] liedz piemērot Lacio reģiona [...] Likuma Nr. 58/1993 5. un 10. pantu, ciktāl tajos noteikts attiecīgi, ka “[...] pasažiera uzņemšana vai pakalpojuma uzsākšana notiek atļauju izsniegušās pašvaldības teritorijā” un ka “[...] pasažiera uzņemšana un pakalpojuma uzsākšana notiek tikai un vienīgi atļauju izsniegušās pašvaldības teritorijā braucienam uz jebkuru ceļa mērķi, iepriekš saņemot autovadītāja piekrišanu, ja ceļa mērķis atrodas ārpus pašvaldības teritorijas [...]”?

20 Ar Tiesas priekšsēdētāja 2012. gada 2. maija rīkojumu lietas C-162/12 un C-163/12 rakstveida un mutvārdu procesā un galīgā sprieduma pasludināšanai tika apvienotas.

Par pieteikumiem, kas iesniegti pēc mutvārdu procedūras beigām

- 21 Ar dokumentu, kas iesniegts Tiesas kancelejā 2013. gada 31. oktobrī un kas papildināts ar *un addendum*, kurš iesniegts 2013. gada 21. novembrī, *Airport Shuttle Express*, *G. Panarisi*, *Autonoleggio Piccola* un *G. Vivani*, kā arī *Federnoleggio* lūdza atkārtoti uzsākt mutvārdu procesu. Pēdējie minētie uzskata, ka, ievērojot ģenerālvokātes secinājumus, šāda atkārtota uzsākšana ir vajadzīga, lai, pirmkārt, novērstu noteiktas nepilnības faktos attiecībā uz jautājumu par lūgumu sniegt prejudiciālo nolēmumu pieņemamību un, otrkārt, lai varētu notikt diskusija par atļauju nodarboties ar autonomu ar autovadītāju piešķiršanas procedūras, kas notiek Itālijas pašvaldībās, iespējamo ietekmi uz šo jautājumu.
- 22 Pakārtoti minētās ieinteresētās personas aicina Tiesu vērsties ar prasību sniegt skaidrojumus iesniedzējtiesā saskaņā ar Tiesas Reglamenta 101. pantu.
- 23 Atbilstoši Reglamenta 83. pantam Tiesa, uzklusējusi ģenerālvokātu, var izdot rīkojumu par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu, it īpaši, ja tā uzskata, ka tā nav pietiekami informēta, vai ja kāds lietas dalībnieks pēc šīs daļas pabeigšanas iesniedz ziņas par jaunu faktu, kam var būt izšķiroša ietekme uz Tiesas nolēmumu, vai arī ja lieta ir jāizskata, pamatojoties uz argumentu, kuru lietas dalībnieki vai Eiropas Savienības Tiesas statūtu 23. pantā minētās ieinteresētās personas nav apsprieduši.
- 24 Tomēr jāatgādina, ka atbilstoši LESD 252. panta otrajai daļai ģenerālvokāta pienākums ir, ievērojot pilnīgu objektivitāti un neatkarību, atklātā tiesas sēdē izteikt pamatotus secinājumus par lietām, kurās atbilstoši Tiesas statūtiem ir vajadzīga ģenerālvokāta iesaistīšanās. Veicot šo pienākumu, ģenerālvokāts vajadzības gadījumā var izvērtēt lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu, to pārnesot plašākā kontekstā nekā iesniedzējtiesas vai pamatlietas dalībnieku šauri noteiktais konteksts. Tā kā Tiesai nav saistoši nedz ģenerālvokāta secinājumi, nedz šo secinājumu pamatojums, atbilstoši kuram tie ir izdarīti, mutvārdu procedūra atbilstoši Reglamenta 83. pantam nav atkārtoti jāatkārto katru reizi, kad ģenerālvokāts izvirza tiesību jautājumu, par kuru lietas dalībnieki nav izteikušies (skat. it īpaši 2008. gada 22. maija spriedumu lietā *C-361/06 Feinchemie Schwebda* un *Bayer CropScience*, Krājums, I-3865. lpp., 34. punkts; 2013. gada 11. aprīļa spriedumu lietā *C-535/11 Novartis Pharma*, 31. punkts, kā arī 2013. gada 12. decembra spriedumu lietā *C-361/12 Carratù*, 19. punkts).
- 25 Šādos apstākļos pieteikums par mutvārdu procesa atkārtotu sākšanu nav apmierināms.
- 26 Attiecībā uz Reglamenta 101. pantā paredzēto iespēju lūgt iesniedzējtiesai sniegt skaidrojumu no pastāvīgās judikatūras, kas tagad ir atspoguļota minētās regulas 94. panta b) un c) punktā, izriet, ka, tā kā iesniedzējtiesas lēmums ir pamats prejudiciāla nolēmuma procedūrai Tiesā, valsts tiesai pašā lēmumā par prejudiciāla jautājuma uzdošanu ir jāpaskaidro pamatlietu faktiskie un tiesiskie apstākļi un jāsniedz minimāli paskaidrojumi par iemesliem, kādēļ ir izvēlētas Savienības tiesību normas, kuras tā lūdz interpretēt, kā arī kāda pēc tās domām ir saikne starp šīm tiesību normām un tai iesniegtajā lietā piemērojamiem valsts tiesību aktiem (šajā ziņā skat. it īpaši 2000. gada 28. jūnija rīkojumu lietā *C-116/00 Laguillaumie*, *Recueil*, I-4979. lpp., 23. un 24. punkts; 2007. gada 19. aprīļa spriedumu lietā *C-295/05 Asemfo*, Krājums, I-2999. lpp., 33. punkts, kā arī 2013. gada 21. februāra spriedumu lietā *C-79/12 Mora IPR*, 37. punkts).
- 27 Šādos apstākļos Tiesa uzskata, ka šajās lietās nav jāvēršas iesniedzējtiesā ar lūgumu sniegt skaidrojumu.

Par lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu

- 28 Ar saviem jautājumiem iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai dažādās Savienības tiesību normas ir jāinterpretē tādējādi, ka tās liedz valsts un reģionālo tiesisko regulējumu par atļauju nodarboties ar autonomu ar autovadītāju piešķiršanas nosacījumiem.

- 29 Ņemot vērā uzdoto jautājumu formulējumu, vispirms jāatgādina, ka atbilstoši LESD 267. pantam Tiesas piekritībā nav lemt nedz par valsts normatīvo un administratīvo aktu interpretāciju, nedz par šo aktu atbilstību Savienības tiesībām (skat. it īpaši 1999. gada 18. novembra spriedumu lietā *C-107/98 Teckal*, *Recueil*, I-8121. lpp., 33. punkts, kā arī 2006. gada 23. marta spriedumu lietā *C-237/04 Enirisorse*, Krājums, I-2843. lpp., 24. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 30 Šā iemesla dēļ no patstāvīgās judikatūras izriet, ka, ja jautājumi ir vispārīgi vai hipotētiski vai tie neietilpst Tiesas kompetencē, kas noteikta LESD 267. pantā, tai ir jāsecina no visiem valsts tiesas iesniegtajiem elementiem, it īpaši no iesniedzējtiesas lēmuma pamatojuma, kādi Savienības tiesību elementi ir jāinterpretē, ņemot vērā strīdus priekšmetu (skat. it īpaši 2010. gada 11. marta spriedumu *C-384/08 Attanasio Group*, Krājums, I-2055. lpp., 18. punkts un tajā minētā judikatūra). Šādā aspektā vajadzības gadījumā Tiesai ir jāpārformulē tai uzdotie jautājumi (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Attanasio Group*, 19. punkts; 2010. gada 14. oktobra spriedumu lietā *C-243/09 Fuß*, Krājums, I-9849. lpp., 39. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2012. gada 4. oktobra spriedumu lietā *C-249/11 Byankov*, 57. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 31 Piemērojot šo judikatūru, var pieļaut, ka, lai gan ar uzdotajiem jautājumiem atbilstoši to saturam, šķiet, ir aicināts pamatlietās tieši piemērot Savienības tiesības, iesniedzējtiesa faktiski norāda uz šo tiesību interpretāciju, ņemot vērā pamatlietās piemērojamos faktiskos un tiesiskos elementus.
- 32 Turpinājumā ir jānorāda, kā ģenerālvokāte norāda secinājumu 20. punktā, ka uzdotajos jautājumos minētā Regula Nr. 12/98 nav piemērojama pamattiesvedībā aplūkotajai darbībai, jo saskaņā ar tās 2. panta 4. punktu šī regula ir piemērojama tikai transportlīdzekļiem, kas pēc to uzbūves tipa un aprīkojuma piemēroti vairāk nekā deviņu personu, ieskaitot autovadītāju, pārvadāšanai un ir paredzēti šim nolūkam. Turklāt no šī sprieduma 3. punkta izriet, ka Tiesa ir atcēlusi Regulu Nr. 2454/92.
- 33 Turklāt uzdotajos jautājumos ir minēti ne tikai LESD 49., kā arī 101. un 102. pants, bet arī “LES 3.[–]6. pants”. Attiecībā uz konkurences noteikumiem, kas ietverti LESD 101. un 102. pantā, lai gan lēmumi par prejudiciālu jautājumu uzdošanu šajā ziņā ir neprecīzi, no tiem var secināt (pēc analogijas skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Byankov*, 58. punkts un tajā minētā judikatūra), ka faktiski tie, iespējams, var attiekties it īpaši uz šo tiesību normu, skatītu kopā, respektīvi, ar LES 4. panta 3. punktu un LESD 106. pantu, interpretāciju, ņemot vērā pamatlietu faktus.
- 34 Turklāt Eiropas Komisija ir pareizi norādījusi, ka uzdotie jautājumi attiecas uz pienākumiem, kas izriet no pamatlietās aplūkojamā tiesiskā regulējuma un kas pārsniedz tos, kuru apgalvotais pārkāpums ir pamatlietas pamatā. Kā izriet no šī sprieduma 15. punkta, pamatlietas attiecas uz pienākumu izmantot tikai un vienīgi autonomietni, kas atrodas pašvaldības, kura ir izsniegusi atļauju nodarboties ar autonomu ar autovadītāju, teritorijā, kā arī sākt un beigt katru pakalpojumu šajā autonomietnē.
- 35 Turklāt uzdotie jautājumi atbilstoši to tekstam, šķiet, attiecas, pirmkārt, uz pienākumu, atbilstoši kuram pārvadātāja juridiskajai adresei ir jābūt tikai tās pašvaldības teritorijā, kas ir izsniegusi šo atļauju, otrkārt, uz prasību, lai autonomas ar autovadītāju pasūtīšana notiktu autonomietnē, kas tiek izmantota minētajai darbībai, un, treškārt, uz pienākumu veikt pasažiera uzņemšanu tikai pašvaldības, kura ir izsniegusi šo atļauju, teritorijā. Attiecībā uz šiem trim pienākumiem uzdotie jautājumi tādējādi ir hipotētiski.
- 36 Šādos apstākļos uzdotie jautājumi ir jāsaprot tādējādi, ka tie būtībā attiecas uz to, vai LESD 49. pants vai Savienības noteikumi konkurences jomā ir jāinterpretē tādējādi, ka tie liedz tādu valsts un reģionālo tiesisko regulējumu, kāds ir pamatlietās, ciktāl ar to tiek noteikti pienākumi, saskaņā ar kuriem autonomietnei, kas tiek izmantota autonomai ar autovadītāju, ir jāatrodas tikai tās pašvaldības teritorijā, kura ir izsniegusi atļauju nodarboties ar šo darbību, minētajai darbībai izmantotie transportlīdzekļi ir jānovieto šajā autonomietnē un ikviena pakalpojuma sākumam un beigām ir jābūt minētajā autonomietnē.

- 37 Šajā ziņā attiecībā, pirmkārt, uz Savienības noteikumiem konkurences jomā, kaut arī LESD 101. un 102. pants attiecas tikai uz uzņēmumu rīcību un neskar dalībvalstu normatīvos pasākumus, tomēr šajos pantos, tos aplūkojot kopsakarā ar LES 4. panta 3. punktu, kurā ir noteikts sadarbības pienākums, ir paredzēts dalībvalstu pienākums nenoteikt vai atcelt tādus pasākumus, pat ja tiem ir normatīvs raksturs, kuru rezultātā uzņēmumiem piemērojami konkurences noteikumi varētu zaudēt savu lietderīgo iedarbību (skat. 1977. gada 16. novembra spriedumu lietā 13/77 *GB-Inno-BM*, *Recueil*, 2115. lpp., 31. punkts; 2003. gada 9. septembra spriedumu lietā C-198/01 *CIF*, *Recueil*, I-8055. lpp., 45. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-338/09 *Yellow Cab Verkehrsbetrieb*, Krājums, I-13927. lpp., 25. punkts).
- 38 Tomēr no pastāvīgās judikatūras izriet, ka nepieciešamība sniegt valsts tiesai noderīgu Savienības tiesību interpretāciju prasa, lai valsts tiesa izklāstītu lietas faktiskos un tiesiskos apstākļus, uz kuriem attiecas tās uzdotie jautājumi, vai vismaz paskaidrotu šo jautājumu pamatā esošos faktus un pieņēmumus. Šīs prasības ir spēkā it īpaši konkurences jomā, kam ir raksturīgas faktiski un tiesiski sarežģītas situācijas (skat. it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Attanasio Group*, 32. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2012. gada 10. maija spriedumu apvienotajās lietās no C-357/10 līdz C-359/10 *Duomo Gpa* u.c., 22. punkts).
- 39 Šajā gadījumā lēmumos par prejudiciālo jautājumu uzdošanu Tiesai nav norādīti faktiskie un tiesiskie apstākļi, kas tai ļautu konstatēt apstākļus, kādos uz tādu tiesību normu kā pamatlietā aplūkojamā varētu attiecināt LESD 101. un 102. pantu, skatītu kopā ar LES 4. panta 3. punktu un LESD 106. pantu. Konkrēti, minētajos lēmumos nav paskaidrots, kādu saikni tās ir konstatējušas starp šīm tiesību normām un pamatlietām vai to priekšmetu.
- 40 Šādos apstākļos, tā kā uzdotie jautājumi attiecas uz minēto tiesību normu interpretāciju, tie ir jāatzīst par nepieņemamiem (skat. pēc analogijas it īpaši iepriekš minēto spriedumu lietā *Duomo Gpa* u.c., 24. punkts).
- 41 Otrkārt, runājot par LESD 49. pantu, ir skaidrs, ka visi pamatlietu elementi atrodas vienas dalībvalsts iekšienē. Šādos apstākļos ir jāpārbauda, vai šajās lietās Tiesas kompetencē ir spriest par pēdējām minētajām tiesību normām (pēc analogijas skat. 2008. gada 31. janvāra spriedumu lietā C-380/05 *Centro Europa 7*, Krājums, I-349. lpp., 64. punkts; 2010. gada 22. decembra spriedumu lietā C-245/09 *Omalet*, Krājums, I-13771. lpp., 9. un 10. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Duomo Gpa* u.c., 25. punkts).
- 42 Uz tādu valsts tiesisko regulējumu kā pamatlietās aplūkojamais, kas atbilstoši tā formulējumam vienādi ir piemērojams gan Itālijas Republikas, gan citu dalībvalstu uzņēmējiem, noteikumi par LESD garantētajām pamatbrīvībām parasti var attiekties tikai tad, ja tas ir piemērojams situācijām, kurām ir saikne ar tirdzniecību starp dalībvalstīm (šajā ziņā skat. it īpaši 1997. gada 7. maija spriedumu apvienotajās lietās no C-321/94 līdz C-324/94 *Pistre* u.c., *Recueil*, I-2343. lpp., 45. punkts; 2000. gada 5. decembra spriedumu lietā C-448/98 *Guimont*, *Recueil*, I-10663. lpp., 21. punkts, kā arī iepriekš minēto spriedumu lietā *Duomo Gpa* u.c., 26. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 43 Attiecībā, konkrēti, uz LESD 49. pantu no Tiesas patstāvīgās judikatūras izriet, ka šī tiesību norma nevar tikt piemērota darbībai, kura nekādi nav saistīta ar Savienības tiesībās norādītajām situācijām un kurā visi elementi ir saistīti tikai ar vienu dalībvalsti (šajā ziņā skat. it īpaši 1987. gada 8. decembra spriedumu lietā 20/87 *Gauchard*, *Recueil*, 4879. lpp., 12. punkts; 1988. gada 20. aprīļa spriedumu lietā 204/87 *Bekaert*, *Recueil*, 2029. lpp., 12. punkts; 2008. gada 1. aprīļa spriedumu lietā C-212/06 *Gouvernement de la Communauté française et gouvernement wallon*, Krājums, I-1683. lpp., 33. punkts, kā arī 2012. gada 21. jūnija spriedumu lietā C-84/11 *Susisalo* u.c., 18. punkts un tajā minētā judikatūra).
- 44 Protams, saskaņā ar Tiesas judikatūru, kas izteikta iepriekš minētajā spriedumā lietā *Guimont*, tīri iekšējā situācijā atbilde uz jautājumu par Savienības tiesībās noteiktajām pamatbrīvībām tomēr var būt lietderīga iesniedzējtiesai, it īpaši gadījumā, kad valsts tiesībās tai ir noteikts pienākums piešķirt valsts

pilsonim tādas pašas tiesības, kādas citas dalībvalsts pilsonim izriet no Savienības tiesībām analogā situācijā (skat. it īpaši 2010. gada 1. jūlija spriedumu lietā C-393/08 *Sbarigia*, Krājums, I-6337. lpp., 23. punkts, un iepriekš minēto spriedumu lietā *Susisalo* u.c., 20. punkts un tajā minētā judikatūra).

- 45 Šajā gadījumā iepriekšējā punktā minētajā judikatūrā norādītā iespēja saistībā ar pamatlietām attiecas uz tiesībām, uz kādām dalībvalsts, kas nav Itālijas Republika, pilsonis var atsaukties saskaņā ar Savienības tiesībām, ja viņš atrodas tādā pašā situācijā kā prasītāji pamatlietās.
- 46 No Tiesas rīcībā esošajiem lietas materiāliem iziet, ka prasītāji pamatlietās jau veic uzņēmējdarbību Itālijā un tiem ir atļauts nodarboties ar autonomu ar autovadītāju *Comune di Grottaferrata*. To atļaujas tika uz laiku apturētas noteiktu ar tām saistītu nosacījumu neievērošanas dēļ. Minētie prasītāji nevēlas nodarboties ar uzņēmējdarbību citur – ne Itālijā, ne citā dalībvalstī. Ar savu prasību tie neapstrīd šīs darbības vispārējās reglamentācijas sistēmu vai veidu, kādā atļaujas tiek piešķirtas. Tie tikai vēlas, lai tiktu atcelti noteikti nosacījumi, kas noteikti to rīcībā jau esošajās atļaujās.
- 47 Tādējādi iespējamais dalībvalsts, kas nav Itālijas Republika, pilsonis, kas atrodas tādā pašā situācijā, kādā ir prasītāji pamatlietā, jau veiktu pastāvīgu un turpinātu saimniecisko darbību uzņēmumā, kas atrodas Itālijas teritorijā.
- 48 Tātad pamatlietas ir analogas lietai, kurā tika taisīts iepriekš minētais spriedums lietā *Sbarigia*, kurā runa bija par lēmumu par iespējama atbrīvojuma no pienākuma ievērot noteiktu darba laiku piešķiršanu konkrētai aptiekai un kurā līdz ar to nekas neliecināja par to, kā šāds lēmums varētu ietekmēt saimnieciskās darbības subjektus no citām dalībvalstīm (skat. 2013. gada 5. decembra spriedumu apvienotajās lietās no C-159/12 līdz C-161/12 *Venturini* u.c., 27. punkts).
- 49 Šādos apstākļos šķiet, ka LESD 49. panta, kas attiecas uz brīvību veikt uzņēmējdarbību, interpretācijai nav nozīmes iesniedzējtiesā izskatāmajā lietā.
- 50 Ņemot vērā iepriekš minēto, Tiesai nav kompetences šajā gadījumā interpretēt LESD 49. pantu saistībā ar pamatlietas faktiem.
- 51 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, Tiesai nav kompetences atbildēt uz šiem *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* iesniegtajiem lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, ciktāl tie attiecas uz LESD 49. panta interpretāciju. Ciktāl minētie lūgumi attiecas uz citu Savienības tiesību normu interpretāciju, tie ir jāatzīst par nepieņemamiem.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 52 Attiecībā uz pamatlietas dalībniekiem šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto lietas dalībnieku izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

Eiropas Savienības Tiesai nav kompetences atbildēt uz lūgumiem sniegt prejudiciālu nolēmumu, ko *Tribunale amministrativo regionale per il Lazio* (Itālija) ir iesniegusi ar 2011. gada 19. oktobra un 2011. gada 1. decembra lēmumiem apvienotajās lietās C-162/12 un C-163/12, ciktāl tie attiecas uz LESD 49. panta interpretāciju. Ciktāl minētie lūgumi attiecas uz citu Savienības tiesību normu interpretāciju, tie ir jāatzīst par nepieņemamiem.

[Paraksti]